

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Να διατηρηθεί μέχρι
Βαθμός ασφαλείας
Βαθμός Προτερ.

ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ &
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Μαρούσι, 19.12.2013
Αριθ. Πρωτ. : 195630/Γ1

Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. - Πόλη : 151 80 - Μαρούσι
Ιστοσελίδα : www.minedu.gov.gr
Email : spudonpe@minedu.gov.gr
Πληροφορίες : Κ. Παπαχρήστος
Στ. Μερκούρης

Προς: Πίνακα Αποδεκτών

Τηλέφωνα: : 210 – 344 3605
210 – 344 2237
Fax : 210 – 344 3354

ΘΕΜΑ: «Πλαίσιο λειτουργίας του Παρατηρητηρίου για την Πρόληψη της Σχολικής βίας και του Εκφοβισμού».

Στο Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων λειτουργεί Παρατηρητήριο για την Πρόληψη της Σχολικής Βίας και του Εκφοβισμού. Το Παρατηρητήριο έχει ως αποστολή το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων για την πρόληψη και αντιμετώπιση της σχολικής βίας και του εκφοβισμού, την ταυτοποίηση, τη μελέτη και τη διοχέτευση προς διαχείριση σε πιστοποιημένους φορείς περιστατικών σχολικής βίας και εκφοβισμού.

Το Παρατηρητήριο, για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του, υποστηρίζεται τόσο από τη Συντονιστική Επιτροπή όσο και από την Κεντρική Επιστημονική Επιτροπή.

1. Συντονιστές Δράσεων: Ρόλος και αρμοδιότητες

Οι δράσεις του Παρατηρητηρίου υλοποιούνται με ευθύνη των Περιφερειακών Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Σε κάθε Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης, με πρωτοβουλία του Συντονιστή Δράσεων, δημιουργείται δίκτυο συνεργαζόμενων φορέων για την υποστήριξη δράσεων πρόληψης στις σχολικές μονάδες, επιδιώκοντας ιδιαίτερα τη συμμετοχή θεσμικών, κοινωνικών τοπικών φορέων και οργανισμών που εξειδικεύονται σε θέματα πρόληψης της βίας, της ψυχοκοινωνικής υποστήριξης των νέων, των δικαιωμάτων του παιδιού, της διαμεσολάβησης κοινωνικών φορέων και της κοινωνικής ένταξης.

Σε κάθε Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης έχει οριστεί από τον Περιφερειακό Διευθυντή ως Συντονιστής Δράσεων ένας εκπαιδευτικός Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, του οποίου οι αρμοδιότητες εκτείνονται σε επίπεδο Περιφερειακής Διεύθυνσης Π.Ε. & Δ.Ε., Διευθύνσεων Π.Ε. & Δ.Ε., Σχολικών μονάδων και τοπικής κοινωνίας. Ο Συντονιστής Δράσεων συνεργάζεται και συνεπικουρείται στο έργο του από τους Προϊσταμένους Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Π.Ε. και Δ.Ε., τους Διευθυντές Π.Ε. και Δ.Ε., τους Σχολικούς Συμβούλους όλων των

ειδικοτήτων, τους Υπευθύνους Συμβουλευτικών Σταθμών Νέων και τους Διευθυντές των σχολικών μονάδων, προκειμένου να υλοποιούν δράσεις πρόληψης και αντιμετώπισης περιστατικών βίας και εκφοβισμού. Επιπλέον, συνεργάζεται με τους Συντονιστές όλων των Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης και ενημερώνει ανά τακτά χρονικά διαστήματα για τις ενέργειές του τον Περιφερειακό Διευθυντή καθώς και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής του Παρατηρητηρίου.

Ο Συντονιστής δεν υποκαθιστά σε καμία περίπτωση το ρόλο των στελεχών εκπ/σης (Σχολικών Συμβούλων, Δ/ντών Εκπ/σης Π.Ε. & Δ.Ε. και Δ/ντών σχολικών μονάδων), οι οποίοι λειτουργούν με βάση το συγκεκριμένο θεσμικό πλαίσιο και έχουν διακριτούς και σαφείς ρόλους. Στόχος του θα πρέπει να είναι η συνέργεια όλων όσων έχουν τη διοικητική και παιδαγωγική ευθύνη για τη λειτουργία των σχολικών μονάδων, η γόνιμη συνεργασία και η αποτελεσματικότητα στο πεδίο της πρόληψης, αλλά και της αντιμετώπισης των φαινομένων της βίας και του εκφοβισμού.

2. Ο ρόλος της σχολικής κοινότητας στην πρόληψη περιστατικών βίας

Οι Διευθυντές/Προϊστάμενοι των σχολικών μονάδων, οι Σύλλογοι Διδασκόντων και οι εκπαιδευτικοί, προκειμένου να διαμορφώσουν συνθήκες ειρηνικής συνύπαρξης μεταξύ των μαθητών στο χώρο του σχολείου, συνεργάζονται και υποστηρίζονται στο έργο τους –εκτός των άλλων- από τους Συντονιστές Δράσεων Πρόληψης, με στόχο τον σχεδιασμό και υλοποίηση ενδοσχολικών δράσεων, οι οποίες θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες τις εκάστοτε σχολικής μονάδας.

Βασική επιδίωξη κάθε Σχολικής Μονάδας θα πρέπει να είναι η αξιοποίηση όλων των προσφερόμενων δράσεων και εργαλείων του Υ.ΠΑΙ.Θ. καθώς και των τοπικών υποστηρικτικών δικτύων για την πρόληψη της σχολικής βίας και του εκφοβισμού. Απώτερος στόχος είναι η διαπαιδαγώγηση των μαθητών πάνω στους τρόπους με τους οποίους οι ίδιοι θα προστατεύουν αποτελεσματικά τον εαυτό τους αναπτύσσοντας κριτική σκέψη και στάση απέναντι σε οποιαδήποτε μορφή βίαιης συμπεριφοράς και η συμμετοχή τους στην αναζήτηση ειρηνικής επίλυσης διαφορών στο χώρο του σχολείου. Τα περιστατικά σχολικής βίας και εκφοβισμού, εφόσον οι ιδιαιτερότητες κάθε συγκεκριμένου περιστατικού το επιτρέπουν, κρίνεται σκόπιμο να αντιμετωπίζονται στο πλαίσιο της σχολικής μονάδας. Για το λόγο αυτό, με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων ορίζεται ένας εκπαιδευτικός ως υπεύθυνος για θέματα σχολικής βίας και εκφοβισμού ανά σχολική μονάδα.

3. Διαχείριση και αντιμετώπιση περιστατικών βίας σε επίπεδο σχολικής μονάδας

Σε επίπεδο διαχείρισης και αντιμετώπισης περιστατικών βίας είναι σημαντική η έγκαιρη διαπίστωση τους, ώστε να είναι δυνατή μια παιδαγωγική παρέμβαση και να αποτρέπεται η κλιμάκωση του φαινομένου.

I. Στο πλαίσιο αυτό, είναι απαραίτητο κάθε σχολική μονάδα να διαμορφώνει από την αρχή της σχολικής χρονιάς, με τη συμβολή και σύμπραξη όλων των συμμετεχόντων (Σύλλογο Διδασκόντων, Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων, μαθητές/ Μαθητικά Συμβούλια κ.λπ.) και σε συνεργασία με τον Συντονιστή Σχολικών Δράσεων, **ένα ορισμένο πλαίσιο διαχείρισης και αντιμετώπισης περιστατικών που άπτονται της σχολικής βίας και του εκφοβισμού**

II. Γενικότερα, σε περιπτώσεις που συμπεριφορές μαθητών προβληματίζουν τους εκπαιδευτικούς, είναι απαραίτητο να ζητείται η συνδρομή τόσο των αρμοδίων Σχολικών Συμβούλων στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, των Συμβούλων Παιδαγωγικής Ευθύνης στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και των Σχολικών Συμβούλων Ειδικής Αγωγής & Εκπαίδευσης όσο και των Συντονιστών Δράσεων, οι οποίοι με τη σειρά τους θα πρέπει να ενημερώνουν τη Συντονιστική Επιτροπή του Παρατηρητηρίου, αν πρόκειται για περιστατικά αυξημένης βαρύτητας. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να επιδιώκεται, να ενθαρρύνεται και να διευκολύνεται η συνεργασία των σχολικών μονάδων με τους Υπευθύνους Αγωγής Υγείας, Σχολικών Δραστηριοτήτων, με τους Συμβουλευτικούς Σταθμούς Νέων, τα Κ.Ε.Δ.Δ.Υ. καθώς επίσης με τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα της χώρας και τις ψυχοκοινωνικές υπηρεσίες των

Δήμων, αλλά και φορείς/ οργανισμούς όπως ενδεικτικά ο Συνήγορος του Παιδιού, η ΕΨΥΠΕ, το Χαμόγελο του Παιδιού κ.ά.

Θα ακολουθήσουν αναλυτικές οδηγίες-κατευθύνσεις του Υ.ΠΑΙ.Θ. για τον ρόλο του Παρατηρητηρίου, τον ρόλο των Συντονιστών Δράσεων, των Περιφερειακών Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, των Διευθυντών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, των Διευθυντών/ Προϊσταμένων των σχολικών μονάδων Π.Ε., των Διευθυντών σχολικών μονάδων Δ.Ε., καθώς και για τον ρόλο της σχολικής κοινότητας για την πρόληψη και αντιμετώπιση περιστατικών βίας και εκφοβισμού.

Με ευθύνη των Διευθυντών των σχολικών μονάδων να λάβουν γνώση της Εγκυκλίου, ενυπόγραφα, όλοι οι εκπαιδευτικοί.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΣΥΜΕΩΝ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Περιφερειακές Δ/νσεις Π.Ε. & Δ.Ε. της χώρας (έδρες τους)
2. Προϊσταμένους Παιδαγωγικής & Επιστημονικής Καθοδήγησης Π.Ε. και Δ.Ε. (μέσω Περιφ. Δ/νσεων Π.Ε. & Δ.Ε.)
3. Σχολικούς Συμβούλους Π.Ε. & Δ.Ε. (μέσω Περιφ. Δ/νσεων Π.Ε. & Δ.Ε.)
4. Δ/νσεις Π.Ε. και Δ.Ε. της χώρας (έδρες τους)
5. Σχολικές Μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης όλης της χώρας- Δημόσιες & Ιδιωτικές (μέσω των Δ/νσεων Π.Ε. και Δ.Ε.)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείου κ. Υφυπουργού
3. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
4. Δ/νση Σπουδών Π.Ε, Τμήματα Α', Β', Γ', Δ'
5. Δ/νση Σπουδών Δ.Ε, Τμήματα Α', Β', Γ', Δ'
6. Δ/νση Προσωπικού Π.Ε. & Δ.Ε.
7. Δ/νση ΠΟΔΕ
8. Δ/νση Ειδικής Αγωγής
9. Δ/νση Φυσικής Αγωγής
10. Δ/νση Ιδιωτικής Εκπαίδευσης
11. Δ/νση Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης
12. Δ/νση ΣΕΠΕΔ
13. Γ.Ε.Π.Ο.